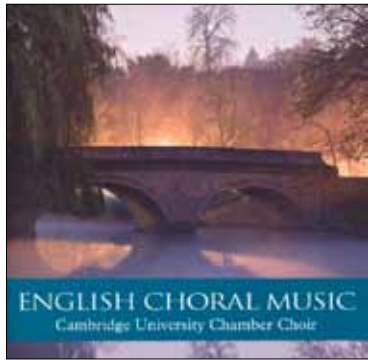

CD KLASSIEK Engelse koormuziek Cambridge

Cambridge heeft niet alleen op academisch maar ook op muzikaal gebied een reputatie te verdienen. Elk college heeft er zijn eigen koor, meestal een kerkkoor, soms met dagelijkse uitvoering van een ochtend- of avonddienst. Het zoekt de beste stemmen, zonder rekening te houden met de traditionele grenzen van de colleges.

Als je weet hoe goed de meeste collegakoren in de Britse universiteitsstad al zijn, mag je van het wereldvermaarde Cambridge University Chamber Choir onvergetelijke prestaties verwachten. Bijna dertig jaar lang was Timothy Brown er de vaste dirigent. Koormuziek kent hij door en door, want hij stamt uit een familie van professionele zangers. Ook in continentaal Europa werd Brown een goede bekende, vooral door zijn prestaties als koorleider aan de Berliner Staatsoper en de Opera van Vlaanderen. René Jacobs deed op hem en op het koor van Clare College een beroep voor een schitterende opname van Händels *Messiah*.

Dit jaar vierde Groot-Brittannië met veel verve de *Diamond Jubilee* van de Britse koningin. Bij de

kroning van Elisabeth II in 1953 werd bij tien van de toenmalige voornaamste Britse componisten werk besteld, meer bepaald liederen voor gemengd koor.

A Garland for the Queen neemt de hele eerste helft van onderstaande cd in beslag en brengt composities van Arthur Bliss, Arnold Bax, Michael Tippett, Vaughan Williams, Lennox Berkeley, Ireland, Howells, Finzi, Rawsthorne en Rubbra. Een goede doorsnede van hun productie, maar niet alles is zonder meer boeiend. Tot de betere composities behoren zeker *Dance, Clarion Air* van Tippett, dat is doorgedrongen tot het klassieke koorrepertoire, de springerige *Aubade* en Finzi's *White Flowering Days*. Vernieuwend voor toen was ook Rawsthorne's *Canzonet* met dooreengeweven Latijnse en Engelse tekst.

Die eerste, bij wijze van spreken 'wereldse' bundel wordt echter gespiegeld met een tweede cyclus van religieuze liederen: Benjamin Britten's zevendelige *Ad Majorum Dei Gloria* uit 1939. Het is een werk op basis van verheven mystieke gedichten van de jezuïet Gerald Manley Hopkins. Het laatste deel van de cd is gewijd aan een andere cyclus van Britten, *Sacred and Profane*, die verrassend en tegelijk rustig aanvoelt. Een rijpere Britten, kortom. (JC)

English Choral Music, door het Cambridge University Chamber Choir onder leiding van Timothy Brown, historische opname uit 1991, 1 cd, Heritage, distributie Laval, HTGCD 213, 20,50 euro.

CD KLASSIEK Treurmuziek Smetana & Liszt

Het Trio Wanderer draait al een tijdje mee aan de top. Wat voert het drietal nu uit? Schitterende elegische muziek van Liszt en Smetana. Misschien was het wel enigszins gewaagd om de verjaardag van Liszt te vieren met deze treurige muziek. Maar het lijkt ons een goede keuze, die mooi demonstreert hoe de romantische rebel Liszt omging met echte en diepe gevoelens.

Evenmin ligt het voor de hand dat op deze cd Liszt gecombineerd wordt met het pianotrio waarmee de gewoonlijk wat meer bezonnen Bedrich Smetana in 1856 het verdriet vertolkte om de dood van zijn dochter Bedriska.

Liszt was echter een van de weinigen die dit werk bewonderden. Sommigen menen zelfs dat Liszt's eigen pianotrio's er rechtstreeks door werden beïnvloed.

Liszt's composities, waarvan de eerste elegie uit 1874 dateert en het laatste uit 1885, halen de onderste steen in de ziel van de componist naar boven. We horen dan ook een toondichter die gekweld werd door de gedachte aan de dood en het verval.

Een cd vol melancholie en heimwee naar de verloren schoonheid van een geliefde. Wenen om bloemen gebroken in de knop. Verdriet kan in de muziek toch ontzettend mooi klinken. (JC)

Bedrich Smetana, *Piano Trio Opus 15* & Franz Liszt, *Tristia. Die Zelle. Romance oublié. Elégies 1 & 2. La lugubre gondole*, door het Trio Wanderer, 1 cd, harmonia mundi, HMC 902060, 20,50 euro.

Boek POEZIE Zalige anekdotes Mark Eyskens

Mark Eyskens heeft een nieuw boek uit. Zijn vijftigste. De minister van Staat, 79 inmiddels, is verslaafd aan boeken schrijven, zo geeft hij toe in de proloog van dit *Land van Ergens*.

Dat werd geen politiek traktaat of economische verhandeling, zoals je zou kunnen verwachten van een gewezen premier en minister

van Financiën. Wel een bundeling van teksten en gedichten, over de meest uiteenlopende onderwerpen, fictie zowel als levensveraring. Behalve uit het dagelijkse leven putte de auteur inspiratie uit zijn rijk gevulde carrière als universiteitsprofessor en minister.

De minister van Staat laat de lezer delen in een aantal anekdotes, gesproken tijdens banketten bijvoorbeeld, die hij navertelt met fijne humor. Mensen die hem inspireerden of na aan het hart lagen, krijgen een ode in dichtvorm: musici, schrijvers of overleden collega's zoals Eurocommissaris Karel Van Miert. Ook aan de slachtoffers van de busramp in het Zwitserse Sierre draagt Eyskens een gedicht op. Aan Laura Dekker eveneens, het Nederlandse meisje van veertien dat in haar eentje de wereld rondzeilde.

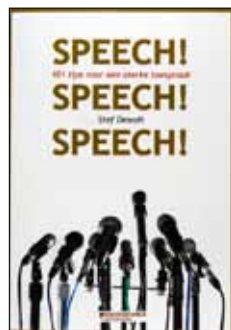
Schrijven is voor Mark Eyskens „op ontdekkingsstocht gaan in een wereld die je zelf creëert”, of nog: „zalig zeilen op de onbekende zeeën van de verbeelding”. Het

gedicht *Pelgrimsgebed* laat hij eindigen met „laat mij maar verder varen, een pelgrim die niet kan verjaren”.

Naast de dichter, die thema's als leven en dood, liefde en tijd probeert te vatten, komt ook de filosoof in Eyskens aan het woord. „De titel,” zo verklaart de auteur in de inleiding, „verwijst naar de wensdromerigheid van het menselijke streven, naar de 'niet-plaats' of non-lieu van geluk en vrede die niet van deze aarde is.” (NL)

Mark Eyskens, *Land van ergens. De ongenade van de werkelijkheid*, Tielt, Lannoo, 2012, 408 blz., 22,50 euro, ISBN 978 94 0140 241 5.

Boek PRAKTIJK Speechen Stef Desodt

Niet iedereen is een Michelle of Barack Obama die met talent en goed voorbereide toespraken een grote massa mensen in vervoering brengen. Alvast onderwijzer Stef Desodt is echter van vele markten thuis. Naast meerdere boeken over opvoeding heeft

hij nu ook een handzaam werk uit over... speechen. Bij tal van gelegenheden dient immers het woord te worden gevoerd: een familiefeest, een begrafenis, nieuwjaar op het bedrijf of in de club.

Het moeilijkst genre blijkt de grafrede. Gelukkig komt Desodt aandragen met enkele voorbeelden. Voor wie ooit in dergelijke situatie terecht komt: je hoeft slechts de naam in te vullen.

De auteur doet alles netjes uit de doeken, met de bedoeling ook niet-geoefenden zin te geven in het voeren van het woord. Van de voorbereiding tot de gelegenheid om vragen te stellen, de auteur heeft een pak tips klaar en geeft massa's voorbeelden. En dat mag heel concreet: zo verkiest Stef Desodt een vel papier in plaats van een spiekbriefje.

Hij heeft ook aandacht voor mimiek. Luisteren is immers ook kijken. Het boek eindigt met een

heleboel gevleugelde citaten in vreemde talen en ook in het Latijn, die een toespraak meer kleur kunnen geven, zonder te overdrijven. Desodt wil vooral bij zijn lezers de angst voor het spreken wegnemen. (EDS)

Stef Desodt, *Speech! Speech! Speech! 101 tips voor een sterke toespraak*, Davidsfonds, Leuven, 2012, 140 blz., 17,50 euro, ISBN 978 90 5826 869 3.

Boek SPIRITUALITEIT Mystiek meesterwerk Jos Alaerts

Jezuïet Jos Alaerts publiceert de vertaling van een Frans spiritueelmeesterwerk uit de achttiende eeuw. *L'abandon de la Providence divine* (Overgave aan de goddelijke voorzienigheid) wordt toegeschreven aan de Franse jezuïet Jean-Pierre de Caussade, overleden in 1751. Het boek had een grote invloed in de Franse religieuze wereld, maar blijkens recent onderzoek kan Caussade niet de auteur zijn geweest. Dat was veeleer een vrouwelijke religieuze.

Het werk is ook in het Nederlands al bekend onder de titel *Het sacrament van het moment zelf* en sommigen lezen er een christelij-

ke vorm van boeddhisme in. Maar het is op en top katholiek. De auteur legt sterk de nadruk op het actuele van het Woord van God. De gewijde geschiedenis gaat voort in de ziel die zich overgeeft aan God. Het leven van Christus speelt zich voorts af in onze harten. Daar wordt ook aan het evangelie verder geschreven.

Het werk is dus mystiek. Het maakt immers een onderscheid tussen zij die in God leven en zij bij wie God leeft in de ziel. Tot die laatsten richt de auteur zich. Zij leven voorbij alle vormen van geestelijke oefeningen, gebed en disciplines om het geloofsleven te voeren.

Centraal staat toch het 'moment zelf'. „God openbaart zich aan de kleinen in de kleinste dingen en de groten die zich slechts hechten aan de buitenkant ontdekken Hem zelfs niet in grote dingen.” Jozef en Maria zijn daarvan voorbeelden.

Volgens Jos Alaerts heeft het boek, alhoewel de auteur zich richt tot gevorderde 'bidders', een betekenis voor iedere gelovige. „Wellicht omdat het spreekt over Gods aanwezigheid op een manier die overeenstemt met het moderne aanvoelen in een ontkerkende samenleving. God die niet langer vanzelfsprekend is,

steeds meer wijkt uit de geschiedenis, die niet langer doorgegeven kan worden en onbereikbaar is geworden voor verstand en gevoel. De God van het geloof nodigt uit zich aan Hem over te geven in het gebeuren van alledag, in de engagementen die men op zich neemt, vanuit het vertrouwen (het geloof) dat Hij in alle dingen aanwezig is.”

Dit is ongetwijfeld een meesterwerk uit de katholieke traditie dat eindelijk in het Nederlands te ontdekken is. Wel blijft het een tekst uit een ver verleden, in een stijl (de auteur spreekt geregeld een 'ziel' aan) waarin je moeilijk kunt doordringen. (EDS)

Jean-Pierre de Caussade, *Overgave aan de goddelijke voorzienigheid*, Altiora, Averbode, 2012, 158 blz., 24,50 euro, ISBN 978 90 3173 579 2.